

Maj
2020

Nyt om FGU#24

Indhold

- 1) Status fra styrelsen
- 2) Fortsat midlertidig aflysning af prøverne på FGU
- 3) Lancering af erhvervsuddannelseskortet
- 4) Aftale om hjælp til sårbare og udsatte grupper
- 5) Ordblinde FGU-elever har også behov for it-hjælpe midler på værksted eller i praktik
- 6) Nye inspirationsmaterialer på emu.dk
- 7) Opstart af netværk om arbejdet med ordblindeområdet og SPS i regi af FGU Danmark
- 8) Inspiration fra sektoren

Introduktion til orienteringsbrevet

Børne- og Undervisningsministeriet udsender hermed orienteringsbrev om den forberedende grunduddannelse (FGU). Orienteringsbrevet giver indblik i de aktiviteter, der foregår omkring FGU lige nu.

Du kan få 'Nyt om FGU' ved at tilmelde dig BUVM's nyhedsbrev. Hvis du vælger nyhedskategorien "Uddannelser til unge", vil du modtage 'Nyt om FGU'. Du kan tilmelde dig [her](#).

Orienteringsbrevet bliver også publiceret på www.uvm.dk/fgu.

Det aktuelle orienteringsbrev vil ligeledes altid kunne læses på emu – danmarks læringsportal www.emu.dk/fgu, som er ministeriets faglige portal til sektoren.

1) Status fra styrelsen

Den 18. maj startede en **gradvis og kontrolleret genåbning** af FGU-institutionerne, og elever og lærere er nu i høj grad vendt tilbage til den fysiske hverdag på skolerne, dog med flere sundhedsfaglige restriktioner end sædvanligt.

Efter to måneder med nødundervisning uden fysisk fremmøde er det tiltrængt nu igen at kunne mødes, ligesom det er tiltrængt at få mere gang i den praktiske undervisning. På trods af det fysiske fremmøde på institutionerne har undervisningen på FGU indtil videre fortsat karakter af nødundervisning. Læs mere om nødundervisning i denne [bekendtgørelse](#).

Du kan på ministeriets hjemmeside fortsat finde forskellig information om situationen med COVID-19, blandt andet [spørgsmål/svar](#) om genåbningen og FGU-relaterede spørgsmål/svar (opdateres løbende), [udsendte breve](#) samt [nyheder og lovgivning](#).

2) Fortsat midlertidig aflysning af prøverne på FGU

Som konsekvens af skolelukningen blev prøverne midlertidigt aflyst på FGU, jf. § 1 i [Bekendtgørelse om aflysning af prøver og andre midlertidige foranstaltninger vedrørende prøver i forberedende grunduddannelse, forberedende voksenuddannelse og kombineret ungdomsuddannelse som led i den gradvise og kontrollerede åbning af skoler og institutioner ved forebyggelsen og afhjælpningen i forbindelse med covid-19](#).

På trods af den kontrollerede genåbning er prøverne på FGU indtil videre fortsat midlertidigt aflyst. Aflysningen af prøverne betyder, at institutionen skal give eleven en afsluttende standpunktsbedømmelse i de fag og faglige temaer, som eleven ellers skulle have været til prøve i.

Læs mere om håndtering af den midlertidige prøveaflysning i FGU [her](#). Du kan også læse mere om håndtering af den midlertidige prøveaflysning i kombineret ungdomsuddannelse (KUU) [her](#).

3) Lancering af erhvervsuddannelseskortet

Styrelsen for It og Læring lancerer den 2. juni 2020 et interaktivt Danmarkskort på UddannelsesGuiden (ug.dk). Erhvervsuddannelseskortet giver overblik over, hvor alle erhvervsuddannelser udbydes. Det er muligt at navigere rundt på kortet og se hvilke erhvervsuddannelser, der udbydes hvor. Der kan klikkes på de enkelte institutioner for at se, hvilke uddannelser og forløb de udbyder, ligesom der kan søges efter specifikke erhvervsuddannelser samt filtreres på forløb, hovedområder, geografisk placering eller specifikke skoler.

Kortet kan være et anvendeligt redskab i uddannelsesvejledningen af FGU-elever. Du kan fra den 2. juni finde Erhvervsuddannelseskortet [her](#).

4) Aftale om hjælp til sårbare og udsatte grupper

Alle partier indgik den 17. april 2020 aftale om hjælp til sårbare og udsatte grupper for at sikre, at disse kan komme bedst muligt igennem tiden med COVID-19. I aftalen blev der afsat 14 mio. kr. i 2020 til FGU-institutionerne til lokalt at iværksætte individuelle indsatser for elever, der er i risiko for at afbryde uddannelsen. Du kan finde aftalen [her](#).

Arbejdet med at udmønte midlerne er fortsat i proces. Der forventes afklaring om udmøntningen pr. medio juni. FGU-institutionerne vil få besked, så snart der foreligger en afklaring.

5) Ordblinde FGU-elever har også behov for it-hjælpemidler på værksted eller i praktik

Ordblinde elever bevilges it-hjælpemidler gennem SPS-ordningen i form af it-hjælpemidler til en computer, hvad enten det er elevens egen computer eller en computer, som stilles til rådighed gennem SPS-ordningen. Disse it-hjælpemidler er særligt nyttige til den del af uddannelsen, hvor eleven sidder på skolebænken og skal lave lektier hjemme. Mange FGU-elever oplever til gengæld, at it-hjælpemidlerne på computeren er mindre anvendelige, når de er i praktik eller på værksted. For disse elever er det muligt at ansøge om supplerende it-hjælpemidler til deres telefon eller tablet. Den SPS-ansvarlige på skolen skal blot oprette en ansøgning herom i us2000.

6) Nye inspirationsmaterialer på emu.dk

På [emu.dk](#) – Danmarks læringsportal kan du finde spændende materialer rettet mod FGU. Du kan læse om uddannelsen og fagene og finde inspiration og materialer til brug i undervisningen. Du kan også finde viden og inspiration til arbejdet med særlige elevgrupper, pædagogik og didaktik, undervisningsmiljø og meget mere.

Der er netop udgivet nye materialer vedr. undervisning af ordblinde FGU-elever; GODS – Guide til ordblindevenlig didaktik i skolen. GODS-materialet indeholder artikler og film, der kan give inspiration til ordblindevenlig didaktik og samarbejde. Materialerne kan findes [her](#).

Derudover har Sex & Samfund udviklet undervisningsmateriale, som henvender sig til FGU-elever. Materialerne handler bl.a. om køn og seksualitet, krop og grænser, inkluderende arbejdsmiljø og digital trivsel, og indeholder en lang række opgaver, som kan bruges i forskellige fag på FGU. Du kan læse mere om undervisningsforløbene [her](#).

På [emu.dk](#) finder du desuden også Styrelsen for Undervisning og Kvalitets nye vejledning til lov og bekendtgørelse om forberedende grunduddannelse (FGU). Vejledningen udfolder bestemmelserne i FGU-loven og FGU-bekendtgørelsen, og henviser desuden til andre love, pjecer, o.l., hvor det er relevant. Vejledningen kan bruges som et opslagsværk for FGU-institutioner og andre interesserede og vil løbende blive opdateret.

7) Opstart af netværk om arbejdet med ordblindeområdet og SPS i regi af FGU Danmark

Initiativrige FGU-lærere har taget initiativ til at etablere et netværk blandt medarbejdere, der arbejder med ordblindeområdet og specialpædagogisk støtte (SPS) på FGU.

Netværket etableres i regi af FGU Danmark og vil være et erfaringsudvekslingsrum med fokus på videndeling og læring på ordblinde- og SPS-området samt med fokus på det inkluderende læringsmiljø.

Netværket blev skudt i gang med et virtuelt møde onsdag den 13. maj 2020. Det var tydeligt, at der er et stort ønske om at videndele og sparre på tværs. Med på mødet var også Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, som bidrog med oplæg om intentionerne med ordblindeområdet og SPS i FGU-lovgivningen samt oplæg om, hvad der er nyt på ordblindeområdet.

Det andet møde i netværket fandt sted den 28. maj 2020.

Der er udpeget en kontaktperson fra hver FGU-institution, som skal være med til at sikre videndeling og tilbageløb til hele institutionen.

8) Inspiration fra sektoren

"Inspiration fra sektoren" er et fast indslag i nyhedsbrevet, hvor historier, idéer og erfaringer vil blive delt på tværs af sektoren for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie fra din institution, er du velkommen til at skrive til Hanne.Merrild.Jensen@stukuvn.dk.

I forlængelse af FGU Danmarks nystartede netværk om arbejdet med ordblindeområdet og SPS på FGU (se afsnit 7) sætter vi i denne udgave af nyhedsbrevet fokus på den understøttende undervisning af læse-/stavesvage elever. Inspirationshistorien tager udgangspunkt i en samtale med Laura Dixen om hendes arbejde som læse-/skrivevejleder på FGU Nord.

Understøttende læse-/skriveundervisning

Laura Dixen er uddannet logopæd og er ansat som læse-/skrivevejleder på FGU Nord i Gladsaxe. Laura laver primært understøttende undervisning af læse-/stavesvage elever og elever med funktionsnedsættelser, tester elever for ordblindhed og ansøger om hjælpemidler gennem SPS. Hendes arbejdsdag er derfor meget fleksibel i forhold til at kunne understøtte både lærere og elever, der hvor behovet er – både i og uden for selve undervisningssituationen.

Understøttelse på holdet

Ved mistanke om ordblindhed tester Laura eleverne med ordblindetest.nu og giver dem it-introduktion. Ledelsen på FGU Nord ser Laura som en vigtig ressourceperson og bakker op om måden, hun hjælper og understøtter de ordblinde og læse-/skrivesvage elever på.

Laura ser gerne at denne understøttelse foregår inde på holdet, når det er muligt, for at undgå stigmatisering og at eleverne går glip af, hvad der foregår i klasselokalet/værkstedet/undervisningen. Dog tager hun eleverne ud, når de skal have it-introduktion, og når det ellers er mest hensigtsmæssigt.

"En elev udbrød spontant: Hvor er det dejligt, at du kommer med ind i undervisningen, og jeg ikke skal tages ud," fortæller Laura, og det bekræfter i den grad Lauras måde at gribe den understøttende undervisning an på. "Udgangspunktet på FGU er jo, at jeg skal understøtte undervisningen og fokusere på de vanskeligheder, eleverne oplever i forbindelse med undervisningen. Der kan være særlige forhold, hvor det bliver nødvendigt at lave en dybdegående udredning af den ordblinde, hvis it-rygsækken og den understøttende undervisning ikke er nok, men jeg gør det ikke som udgangspunkt. Mit fokus er på at hjælpe eleverne med de aktuelle udfordringer, de står over for lige nu i undervisningen - ikke hvilken type af ordblindhed, de har," fortæller Laura.

Vigtigt samarbejde med lærerne

Laura taler løbende med lærerne og følger op på de elever, der er testet ordblinde eller på anden vis er skriftsprogligt udfordrede, for at afstemme behovet for understøttende undervisning. Hun opfordrer lærerne til at booke hende, når de skal lave et undervisningsforløb med vægt på det skriftlige, så hun kan hjælpe til i undervisningen. Hun tilbyder dem også sparring i forhold til formidling af stof til ordblinde eller læsesvage elever.

Desuden har Laura fået lavet et fast skema, hvor hun er tilknyttet de hold/værksteder, der har størst behov, på et bestemt tidspunkt i ugen, hvor hun enten er med i undervisningen eller evt. tager enkelte elever ud, hvis det er det, der giver mest mening. Laura fortæller også, at en stor fordel ved at være med inde i undervisningen er muligheden for også at sparre med fag- og værkstedslærerne.

FGU Nord har købt skoleabonnement til "IntoWords" og "CD-Ord", som alle lærere og elever kan anvende (også dem der ikke er testet ordblinde). Laura har lavet et introduktionskursus i kompenserende it for lærerne, så de også har indsigt i anvendelse af programmerne og ikke er helt fremmede over for det. Hun tilbyder også at komme og introducere hjælpemidlerne for et helt hold, hvis lærerne vurderer det relevant.

Titlen er læse-/skrivevejleder

Laura beskriver selv sine opgaver som læse-/skrivevejleder på FGU således: *"Her er jeg ikke begrænset af taxameter og kan understøtte i fagene og hjælpe eleverne, hvor de er. Jeg er en ressourceperson, som også kan hjælpe elever, der ikke er ordblinde, men blot har behov for ekstra støtte og vejledning i læsning og/eller skrivning. De kan få nogle strategier og fif, som kan gøre hverdagen i skolen lettere. Derfor er det også besluttet, at min titel ikke skal være "Ordblindelærer", men i stedet "Læse-/skrivevejleder".*